

RES update

Regionale Energiestrategie (RES) Hoeksche Waard
februari 2023

De Regionale Energiestrategie Hoeksche Waard (RES)

In het landelijk Klimaatakkoord is afgesproken dat de thema's elektriciteit en het realiseren van een aardgasvrije gebouwde omgeving regionaal uitgewerkt en gerealiseerd worden in een Regionale Energiestrategie (hierna RES) en Regionale Structuur Warmte (hierna RSW). Daarom zijn er in Nederland 30 energieregio's gevormd. Eén van deze regio's is de regio Hoeksche Waard. Elke regio heeft zo de gelegenheid om zelf vorm te geven aan de energietransitie.

RES-regio Hoeksche Waard wordt gevormd door gemeente Hoeksche Waard, provincie Zuid-Holland, waterschap Hollandse Delta, woningcorporatie HW Wonen en netbeheerder Stedin. Ook inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zijn betrokken.

Namens de Stuurgroep RES-regio Hoeksche Waard brengen wij u graag op de hoogte van de voortgang van de RES en de route om te komen tot een RES 2.0 van RES-regio Hoeksche Waard.

Van RES 1.0 naar de RES 2.0, Voortgangsdokument

[Het Nationaal Programma RES](#) (hierna NPRES) heeft in het najaar van 2021 een 'Handreiking RES 2.0' gepubliceerd ter ondersteuning voor de verdere uitwerking en uitvoering van de RESsen 1.0 en het opstellen en vaststellen van de RES 2.0. Omdat telkens nieuwe ontwikkelingen en inzichten ontstaan is de Handreiking RES 2.0 een levend document. Eén van de nieuwe inzichten die in het voorjaar van 2022 is ontstaan, heeft betrekking op de vraag of de RES 1.0 een milieu-effectrapportage-verplichting heeft (plan-m.e.r.-plichtig is). Op verzoek van de minister van Economische Zaken en

Klimaat (hierna EZK), is hierover advies uitgebracht. Besloten is, dat de RES 1.0 niet plan-m.e.r.-plichtig is/was, maar ook dat – door de mogelijke inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 – de RES 2.0 in veel gevallen wél plan-m.e.r.-plichtig is.

Om de regio's waar plan-m.e.r.-plicht speelt de tijd te geven om hun proces goed in te richten, is geadviseerd om de RES 2.0 op te knippen in 2 documenten:

1. RES 2.0, Voortgangsdokument – deadline 1 juli 2023;
2. RES 2.0, Herijkingsdocument – deadline nader te bepalen afhankelijk van regiospecifieke keuzes. Naar aanleiding van dit advies wordt de 'Handreiking RES 2.0' aangepast.

Kijk voor meer informatie op
www.gemeentehw.nl/res

Bekijk [hier](#) een filmpje met meer
informatie over de RES.

RES-regio Hoeksche Waard volgt de handreiking, maar houdt daarbij wel rekening met de specifieke context van

Vervolg

de regio. Gezien het proces dat de RES-regio Hoeksche Waard volgt, is het logisch om uiterlijk 1 juli 2023 een RES 2.0, Voortgangsdokument in te dienen bij het NPRES. Het is niet logisch om een 'RES 2.0, Herijdingsdocument' op te stellen. In het RES-proces van RES-regio Hoeksche Waard worden immers vóór 1 juli 2023 geen kaders of richting gegeven voor ruimtelijke ontwikkelingen, die milieueffecten hebben. Het 'RES 2.0, Voortgangsdokument' moet uiterlijk 1 juli 2023 ingediend zijn bij het NPRES. RES-regio Hoeksche Waard gaat de komende tijd aan de slag met het proces om te komen tot het RES 2.0, Voortgangsdokument. Dit document wordt in het voorjaar van 2023 ter vaststelling aangeboden aan de Dagelijks Besturen van gemeente Hoeksche Waard, provincie Zuid-Holland en waterschap Hollandse Delta en ter informatie aan de besturen van HW Wonen en Stedin. Vóór 1 juli 2023 wordt het RES 2.0, Voortgangsdokument, inclusief RSW 2.0, ingediend bij het NPRES.

RES-regio Hoeksche Waard en het uitvoeringsprogramma 'Hoeksche Waard richting energieneutraal'

In het RES 1.0-bod is geen ontwikkelruimte opgenomen voor nieuwe wind- en zonneparken op land in de Hoeksche Waard. Het gesprek over wel of niet meer zon-op-land vond verder plaats in het kader van het opstellen van het uitvoeringsprogramma 'Hoeksche Waard richting energieneutraal'. In het inmiddels vastgestelde uitvoeringsprogramma staat dat er een uitnodigingskader

voor uitbreiding van zon-op-land, zon-op-water en overige restruimten wordt opgesteld en dat er tot en met 2026 minimaal 100 hectare aan zonneparken mogelijk wordt gemaakt. Dit is naast het benutten van alle beschikbare daken voor het opwekken van zonne-energie noodzakelijk om in 2040 een energieneutrale Hoeksche Waard te kunnen zijn. Om kennis op te doen voor de inhoud van het uitnodigingskader onderzoeken we de mogelijkheden van het doorlopen van een pilotproject voor zon-op-land en zon-op-water. Dit doen wij vooruitlopend op de start van het proces om te komen tot het uitnodigingskader. Op het moment dat er concrete projecten voor opwek van zonne-energie uit het genoemde uitnodigingskader of de mogelijke pilots komen, dan landen deze uiteindelijk in een volgende RES.

We doen er in de Hoeksche Waard alles aan om netcongestie te voorkomen

In veel RES-regio's is netcongestie - het bereiken van de maximale capaciteit van het elektriciteitsnet - een aanhoudend probleem geworden. In de Hoeksche Waard doen we er alles aan om dit te voorkomen. Vanuit het uitvoeringsprogramma 'Hoeksche Waard richting energieneutraal' onderzoeken we hoe we naast het opwekken van duurzame energie anders en slimmer kunnen omgaan met energie. Ook kijken we samen met betrokken partners zoals Stedin hoe we vraagstukken als netcongestie, opslag en delen van energie kunnen aanpakken. Dit wordt vervolgens opgenomen in een volgende RES van RES-regio Hoeksche Waard.

Achtergrondinformatie RES en het RES-bod van RES-regio Hoeksche Waard

De doelstellingen

Nederland heeft in het Klimaatakkoord haar doelstellingen bepaald:

Het belangrijkste eerste doel is: Nederland moet in 2030 minimaal 49% minder CO₂ uitstoten dan in 1990. In 2050 is dat minimaal 95% minder CO₂-uitstoot vergeleken met 1990. Verder staat in het akkoord dat er 35 terrawattuur (hierna TWh) – dat staat gelijk aan 35 miljard kilowattuur – groene stroom moet worden opgewekt in 2030 en dat 1,5 miljoen woningen in datzelfde jaar van het aardgas af moeten zijn. Daarnaast heeft gemeente Hoeksche Waard in het door de gemeenteraad vastgestelde programmaplan Duurzaamheid als doel gesteld om in 2040 een energieneutrale Hoeksche Waard te zijn. Dit is nog eens bekrachtigd in het vastgestelde uitvoeringsprogramma 'Hoeksche Waard richting energieneutraal'.

Voor 1 juli 2021 zijn in de 30 RES-regio's de 1.0 versies van de RESsen vastgesteld. In deze versies staat hoeveel de RES-regio's kunnen bijdragen aan de landelijke doelstelling van het opwekken van 35 TWh aan groene stroom. Oftewel: hoeveel groene stroom kan een regio opwekken met windturbines en zonnepanelen op land.

Ook heeft iedere regio een RES/RSW 1.0 waarin staat of en welke warmtebronnen er in de regio zijn en of woonwijken ermee kunnen worden verwarmd. Na de vaststelling van de RESsen zijn de regio's na 1 juli 2021 verder aan de slag gegaan om de vastgestelde doelen te behalen. De RESsen worden vervolgens iedere 2 jaar geactualiseerd en opnieuw beoordeeld door het NPRES. Vóór 1 juli 2023 moet iedere regio de RES 2.0 en RSW 2.0 indienen bij het NPRES.

Focus op bestaande en afgeronde energieprojecten

De RES 1.0 van RES-regio Hoeksche Waard kwam tot stand in samenwerking met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties uit de Hoeksche Waard. Er zijn vanaf eind 2019 verschillende bijeenkomsten georganiseerd voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. In de RES 1.0 van regio Hoeksche Waard ligt de focus op bestaande en al in ontwikkeling zijnde energieprojecten. Daarnaast wordt er komende jaren ingezet op nog meer grootschalige opwek van zonne-energie op (agrarische) bedrijfsdaken.

Bijdrage RES-regio Hoeksche Waard in RES 1.0

De Hoeksche Waard is al een aantal jaar druk bezig met verduurzamen. De bijdrage van de RES-regio Hoeksche Waard in de RES 1.0 is gebaseerd op al gerealiseerde energieprojecten, energieprojecten 'in de pijplijn' en nieuwe initiatieven, zoals grootschalige opwek van zonne-energie op (agrarische) bedrijfsdaken.

De bijdrage van RES-regio Hoeksche Waard aan de nationale doelstelling van 35 TWh grootschalige, hernieuwbare elektriciteit is minimaal 0,386 tot maximaal 0,476 TWh (bandbreedte 0,09 TWh) aan opwek van duurzame energie.

Het RES-bod 1.0 van RES-regio Hoeksche Waard bestaat uit:

- alle windparken, in totaal 28 windturbines verdeeld over 5 windparken, die op dat moment al waren gebouwd, in aanbouw waren, of nog gebouwd moeten worden (vervanging huidige Windpark Clothildis in Strijensas door Windpark Oude Mol);

- 1 zonnepark in Puttershoek dat inmiddels gerealiseerd en in werking is (terrein Cosun Beet Company, voormalige Suiker Unie);
- grootschalige zon-op-dak-projecten.

In de concept-RES van onze regio, die voorafgaand aan de RES 1.0 in oktober 2020 was aangeleverd bij het NPRES, was een bandbreedte opgenomen van 0,1 TWh. Tussen eind 2019 en begin 2021 hebben (agrarische) ondernemers in de Hoeksche Waard niet stilgezeten: er was in de tussentijd 0,01 TWh aan grootschalige zon-op-dak-projecten bijgekomen. Dat is 10% van de bandbreedte. De enige inhoudelijke wijziging ten opzichte van de concept-RES was dat de onderkant van het RES-bod is verhoogd naar 0,386 TWh in plaats van 0,376 TWh. De bovenkant van het RES-bod is hetzelfde gebleven, namelijk 0,476 TWh.

Landelijk RES-nieuws

RES Monitor 2022 van Planbureau voor de Leefomgeving

Het Planbureau voor de Leefomgeving (hierna PBL) publiceert jaarlijks de RES Monitor. Volgens PBL en gesprekken met de RES-regio's blijft het haalbaar om 35 TWh grootschalige duurzame energie op land op te wekken in 2030. Mits we allemaal - van overheden, netbeheerders tot maatschappelijke partijen, ondernemers en energiecoöperaties - de schouders eronder blijven zetten. De Europese en ook Nederlandse doelen voor het verminderen van CO₂-uitstoot zijn inmiddels verhoogd. Ook is er een snel toenemende vraag naar elektriciteit voor bijvoorbeeld koken, vervoer, warmte en duurzaam ondernemen. Het maakt dat duurzaam opgewekte energie, op zee én op land, in de 30 regio's hard nodig is voor de energievoorziening in de nabije toekomst. Het is een noodzakelijke voorwaarde voor een goed economisch vestigingsklimaat en een aantrekkelijke woon- en leefomgeving.

NPRES geeft 2 keer per jaar een blik op waar de 30 RES-regio's staan op weg naar 2030, zo ook in december 2022: 35 TWh in 2030 blijft haalbaar; flinke stappen zetten is nodig

Het gezamenlijke doel van 35 TWh duurzaam opgewekte energie op land in 2030 blijft haalbaar. De 30 regio's die hieraan werken hebben ambitie voor meer in hun RESsen staan. Er is zo'n 4 TWh aan projecten uitgevoerd sinds december 2021. Tegelijk worden afgesproken ambities niet snel genoeg concreet omgezet in duurzame energieprojecten. Belemmeringen in de uitvoering zijn onder meer netcongestie, bestuurlijke wisselingen in de regio, schaarste aan personeel en materialen, maatschappelijke zorgen en weerstand bij inwoners en juridische belemmeringen. Dat vraagt alle hensen aan de dek van

alle betrokkenen, die samenwerken aan de uitvoering en aan oplossingen. Ook het op bestuurlijk niveau elkaar aanspreken op de gemaakte afspraken in de RES hoort daarbij.

Netcongestie en oplossingen

In veel regio's is netcongestie - het bereiken van de maximale capaciteit van het elektriciteitsnet - een aanhoudend probleem geworden. Uitbreiding van de capaciteit van het energienet en innovatie in opslag en gebruik van elektriciteit is nodig. Er is het afgelopen jaar meer grootschalige opgewekte zonne-energie, dan windenergie bijgekomen. Veel regio's hebben grote ambities voor grootschalige opwek met zonnepanelen op daken. Meer balans in de hoeveelheid zonne- en windenergie is belangrijk om het energienet te ontlasten. Maar ook keuzes maken in prioriteiten en tijd is nodig: het gaat om een duurzaam energiesysteem dat is afgestemd op ontwikkelingen in onder andere de industrie, mobiliteit, woningbouw, opwek, energieopslag en teruglevering van energie aan het net. Regio's werken daarnaast aan besparen van energie en aan innovaties en oplossingen om het bestaande energienet efficiënter te gebruiken, zoals zogenaamde energiehubs. Daarbij komen op lokaal niveau vraag en aanbod bij elkaar.

Lees de volledige RES Monitor 2022, de RES-foto (een samenvatting, 'foto' van hoe de RES ervoor staat) van 8 december 2022 en meer landelijk RES-nieuws op [de website van NPRES](#).

Foto 8 december 2022

Heeft u nog vragen?

Stuur deze dan naar reshw@gemeentehw.nl.

Alle informatie over RES-regio Hoeksche Waard en de vastgestelde documenten zijn te vinden op www.gemeentehw.nl/res.

Met vriendelijke groet,
namens de Stuurgroep RES-regio Hoeksche Waard,

Harry van Waveren
wethouder gemeente Hoeksche Waard
voorzitter Stuurgroep RES-regio Hoeksche Waard

